

Kına gecelerinde eğlenmek

Bingöl'den Feyzânur Yılmaz: “Eğlenceli kına gecesi yapmak istiyoruz. Şer'an, müzikle eğlencenin ölçüsü nedir?”

Müslüman milletimizin frenk ve ecnebî âdetlerinden uzak törenleri ve merasimleri vardır. Kına gecelerinde eğlenirler, düğünlerde eğlenirler, bayramlarda eğlenirler, muhtelif sevinç günlerinde eğlenirler; mutluluklarını, sevinçlerini ve kıvançlarını böylece paylaşırlar. Ama her eğlence için çizdikleri bir yol da vardır milletimizin. Kültürlerini, âdet ve geleneklerini, örf ve törelerini bir müstakim tarz ile, Allah'ın râzı olacağı ölçüler içinde biçimlendirmişler ve meşrûiyet kazandırmışlardır. Vahiy çizgisidir bu meşrûiyet ölçüsü. Milletimizin dem ve damarlarına işlemiş vahiy çizgisi, her adımda kendi rengini belli etmiş ve ağırlığını ortaya koymuştur.

Ancak frenk âdetleri ve ecnebî örfü kültürümüzün aklını başından aldığı günden beri kına gecelerimizde, düğünlerimizde, bayramlarımızda nasıl eğleneceğimizi, nasıl güleceğimizi, nasıl ağlayacağımızı, sevgimizi ve acımızı nasıl paylaşacağımızı unutmaya başladık biz. Aklımız karıştı. Ayaklarımız dolaştı. İçimizden hassasiyet sahipleri çıkıyor şükürler olsun; düşünüyor, bu böyle gitmez diye, gitmemeli diye; soruyor, gündeme getiriyor; en azından tartışılsın istiyor. Gidişâttan rahatsız oluyor besbelli. Çünkü şimdi biz neredeyse mefâhirimizden utanır olduk, övünç kaynaklarımızdan mahcubiyet duyar olduk. Eğlence de orta yerde, müzik de orta yerde, oyun da orta yerde icrâ edilir oldu şimdi. Kadın erkek... Allah ne verdiyse... Çağdaşlaştık ya!

Oysa bundan milletçe endîşe duyuyoruz aslında. Ahlâkın pâ-y-i mal olmasından ıstırap duyuyoruz. Edepsizliklerden rahatsız oluyoruz. Fitneden ve haddini bilmez davranışlardan acı duyuyoruz.

Bu defa da bu endişemiz, dînimizin izin verdiği biçimi var mı yok mu demeden, eğlenceyi top yekûn kestirip atmamıza neden oluyor. Ağzımız yanmış çünkü; yağurdu üfleyerek yiyoruz. Eğlenceye kapı açtık mı, insanlar ölçüyü kaçırıyorlar ve haram-helâl çizgisini birbirine karıştırıyorlar; ok yaydan çıkıyor bir kere, hâyâ ve utanma duygusu kayboluyor. Bâri eğlenmeyelim, diyoruz. Dînimizin müsaade ettiği ölçüleri bilsek bile, bütün eğlencelerden el etek çekiyoruz.Â Â

Oysa eğlence yok değil dînimizde. Dînimiz eğlenceye kapalı değildir, gülmeye ve

oynamaya da kapalı değildir. Dînimiz ahlâk ve edep dışı davranışlara kapalıdır. Dînimiz iffetsizliklere, arsızlıklara, hayâsızlıklara kapalıdır. Dînimiz utanma duygusunun kalkmasına kapalıdır. Utanma duygusu kalkarsa, “Utanmazsan dilediğini yap!” buyuran Peygamber Efendimizi (asm) nasıl idrâk edeceğiz? İnsanın haramları işlerken “utanmaması”, haram işlemekten daha vahimdir. Asıl bundan korkmalıdır. Onun için ne yapıp edip, utanma duygusunu kaybetmemelidir.

Gelelim meşru eğlencenin yapılabilirliğine: Ebu Ümâme (ra) vefât ettiği zaman üç kızını Peygamber Efendimiz (asm) vesayeti altına almıştı. Hazret-i Âişe'nin (asm) terbiyesinde bulunan bu üç kızıdan biri olan Fâriga'nın (ra), Ensar'dan Nebit ibn-i Câbir (ra) ile düğünlerinde Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Yâ Âişe! Hani sizin def çalıp şiir söyleyen şarkıcınız yok mu? Böyle eğlenceler Ensar'ın hoşuna gider.” (1)

Yine bir bayram günü millî oyunlarını ve rakslarını icrâ eden Habeş'li kadınları gören Allah Resûlü (asm), Hazret-i Âişe'nin (asm) seyretmesine müsaade buyurmuştur. (2)

Nitekim düğün, nişan, kına, bayram gibi sevinç günlerinde, aile içinde olmak kaydıyla, def ve çalgı çalınmasının ve kadınların ve çocukların eğlenmelerinin cevazı hususunda ulemâ ittifak halindedir. Binâenaleyh, düğünlerde, nişanlarda, kına gecelerinde ve muhtelif sevinç günlerinde kadınların, âile içinde veya mazbut ve kapalı alanlarda kendi aralarında müzik eşliğinde eğlenmelerinde bir sakınca yoktur.

Dipnotlar:

1- Buhârî, Nikah, 1811;

2- Aynî, Umdetü'l-Kârî, 3/358.